

Decàleg #B.

Efectivitat de les campanyes de lluita no violenta

De l'estudi de les campanyes per expulsar règims autoritaris o per guanyar la independència política realitzades arreu del món entre 2011 i 2016 podem aprendre*:

1. **Les campanyes de lluita no violenta són cada vegada més habituals, especialment des dels anys 80 i són exitoses el doble** de vegades que les campanyes violentes.
2. Les campanyes no violentes si les estudiem al llarg de més de cent anys (1900 a 2015) son molt **més exitoses que les violentes**: de 1900 a 2015, un 51% d'èxit de les no violentes vers un 27% de les violentes; 2010 a 2015: un 30% d'èxit de les no violentes vers un 12% de les violentes.
3. Malgrat que les campanyes no violentes són més habituals, la **proporció d'èxits és menor en els darrers 5 anys**: entre 2010-15 és del 30% en relació als anys 90, en què era quasi del 70%. Possiblement per dos motius: 1. Els adversaris en el poder aprenen i s'adapten; 2. Els activistes no violents aprenen lliçons incorrectes d'escenaris propers. (P. ex: Creure que en 3 setmanes de manifestacions es pot fer caure un dictador com va passar a Tunísia, sense tenir present que hi va haver d'altres factors menys explícits).
4. Els mètodes no violents tenen **un potencial molt major per promoure la participació massiva i transversal de la població en comparació amb els conflictes armats. Els moviments de lluita no violenta atrauen de mitjana 11 vegades més participants que els aixecaments armats**. De fet, tots els moviments de lluita no violenta amb una participació sostinguda de **com a mínim un 3,5% de la població han estat reeixits**. (3,5% de 7,5 milions és 262.500 de catalanes i catalans).
5. **La participació pròpia de les lluites no violentes** apodera la gent, treu suports als partidaris de la línia dura, atrau diversos segments de la societat, fa més possible que les forces de seguretat i repressives canviïn de lleialtat. Si els demandants guanyen mitjançant mètodes de lluita no violenta la societat resultant serà molt més justa i democràtica que si ho fan mitjançant la lluita violenta perquè la força de la lluita no violenta depèn del suport de la majoria de la població. En aquest cas els grups violents que han guanyat acabaran controlant la societat i es caurà fàcilment en un règim autoritari que es mantindrà per les forces de les armes.
6. **L'efectivitat de la lluita no violenta** no prové tant del potencial de conversions que provoca entre els adversaris, sinó del **potencial creatiu i de coerció, i també de la capacitat d'atracció** dels indecisos i de terceres parts.
7. Les campanyes no violentes no totes són exitoses ni són curtes (de pocs anys a més d'una dècada)... Però entre **les que fallen no hi ha cap evidència que un alçament violent hauria tingut més èxit**.
8. Els **flancs violents en campanyes no violentes (defensats a vegades com a "diversitat de tàctiques") provoquen desavantatges** pels moviments transversals i massius no violents:

el flanc violent pot aconseguir alguna fita a **curt termini, però a llarg termini redueix la participació diversa i creixent**, redueix el recolzament de terceres parts i no promou el canvi de lleialtat de les forces repressives. S'usa pel poder per justificar una major repressió. Els **flancs violents no ajuden a l'èxit de campanyes noviolentes** (Per ex. les campanyes pels drets civils afroamericans als EUA, a major nombre de protestes noviolentes, major recolzament públic als drets civils afro-americanos; mentre que a major nombre de protestes violentes, major recolzament públic a la llei i l'ordre). El poder l'usa per treure el focus d'atenció públic de la causa que es denuncia cap als fets violents.

9. L'emergència de conflictes noviolents és molt **difícil de predir**. Les campanyes de lluita noviolenta es comporten de forma **diferent a les accions militars o de cops d'estats, que els experts les prediuen millor. Les accions massives noviolentes** comporten una sèrie **d'accions coordinades i pertorbadores** contra del poder establert **i poden succeir a gairebé qualsevol lloc i per qualsevol raó**, són impredecibles. Algunes de les raons podrien ser: que els moviments populars són molt circumstancials i s'escapen de les eines predictives o que els alçaments noviolents amb freqüència **superen les circumstàncies adverses de maneres tan creatives** que desafien les expectatives
10. La **repressió desafia** tots els moviments dissidents, però **no condiciona** necessàriament **que l'elecció de la resistència sigui o no, noviolenta, ni el resultat final. Sovint es pensa que la resistència noviolenta pot tenir lloc i fins i tot èxit, sempre i quan l'oponent jugui net**. Alguns experts assenyalen que és l'organització i l'estructura del moviment el que determina la viabilitat de la resistència. Esmenten que quan l'estat aplica violència, presó o assassinats contra manifestacions de gent desarmada, a la llarga **el moviment pot aconseguir l'èxit sempre que sigui en forma d'una campanya gran i ben coordinada**. Quan el moviment té un objectiu compartit **amb lideratge i normes internes clares**, té més **capacitat de mantenir la resistència** noviolenta tot i la continua repressió; malgrat que una repressió molt sofisticada pot neutralitzar els resistents noviolents, la repressió contra manifestants desarmats **sol tenir un efecte contraproduent**, ja que genera indignació moral i fa augmentar la participació social; **la repressió fa guanyar recolzament de terceres parts** i pot provocar desercions de les forces seguretat.

“Amics meus, he de dir-vos que no hem assolit cap guany en els drets civils sense una insistent pressió legal i noviolenta. Lamentablement, és un fet històric que els grups privilegiats rarament renunciïn voluntàriament als seus privilegis. A nivell individual poden arribar a tenir una aproximació moral i renunciar voluntàriament a la seva posició injusta, però ... els grups tendeixen a ser més immorals que els individus. A través d'experiències doloroses, sabem que la llibertat mai es donada voluntàriament per l'opressor, cal que sigui exigida per l'oprimit” .

Carta des d'una presó de Birmingham. M. L King.

**Com el món està demostrant que Martin Luther King tenia raó sobre la noviolència. E. Chenoweth i M. Stephan, 2016*

Extret del Manual de desobediència civil de Mark Engler i Paul Engler, 2019